

dort Petrus nicht der erste Baumstein ist, an den alle weiterhin zu verwendenden Steine sich anschliessen werden, sondern der Fels, auf den alle ruhen, und der alle trägt (Zahn), so wird hier Petrus allein zum Behentnis der Liebe aufgefordert und ihm allein dreimal das Hirtenamt übertragen.²⁰

Tko drukčije ovo mjesto tumači, nanosi silu tekstu i kontekstu.

Krasno tumači ovo mjesto Zlatousti: A zašto, druge mimošavši, ovoga o tom nagovara? Izabranik bijaše među apostolima, usta učenička, glava onog zbora; zato i Pavao pode, da ga vidi pred drugima. Ujedno mu i kaže, da se treba odasad uzdati; kako je uništeno odreknuće, predaje mu predstojništvo nad braćom. I niti spominje odreknuće, niti kori prošli događaj, nego mu kaže ako me ljubiš, upravljaj braćom, i vruću ljubav, koju si uvijek zasvjedočio, i kojom si se dičio, sad pokaži, i dušu, za koju si govorio, da ćeš je položiti za mene, nju položi za ovce moje?²²

²⁰ Tillmann, Das Johannes-evangelium p. 278, 279. Zahn: Das Evangelium des Johannes p. 697. 5. u. 6. Auflage, 1921. Leipzig.

²¹ Zlatousti: In. Johannem. Migne p. 477. 479. Καὶ τί δεῖ ποτε, τοῦς ἄλλους παραθραμῶν, τοῦτω περὶ τοῦτων διαλέγεται; "Ἐκκρητός ἦν τῶν ἀποστόλων, καὶ σίμα τῶν μαθητῶν, καὶ κορυφή τοῦ χοροῦ· διὰ τοῦτο καὶ Παῦλος ἀνέβη τότε αὐτὸν ιστορεῖσαι παρὰ τοῦς ἄλλους "Αμα δὲ καὶ δεκνὸς αὐτῷ, οὗτι χορὴ θαρῆειν λοιπὸν, ὡς τῆς ἀρηίσεως ἐξεληλαμένης ἐγγχειρίζεται τὴν προσησασίαν τῶν ἀδελφῶν. Καὶ τὴν μὲν ἀρηίσειν οὐ προφέρει, οὐδὲ ὀνειδίξει τὸ γεγονός· λέγει δὲ, οὗτι εἰ φιλεῖς με, προσησασίαν τῶν ἀδελφῶν, καὶ τὴν θεομῆν ἀγάτην, ἦν διὰ πάντων ἐπεδεικνύσο καὶ ἐφ' ἧ ἰγγαλλιάσω, πὺν δεῖξον, καὶ τὴν ψυχὴν. ἦν ἔλεγεθ' εἰσεῖν ἕπερ' ἐνοῦ, ταύτην ἕπερ' τῶν προβάτων ἐπίδοθ' τῶν ἐμῶν.

Str. 91. Nije sasvim ispravno: »Jevandelist Luka izlaže sve događaje kronološki«. Ako pomno čitamo, vidimo, da se u glavnom držao kronološkog reda, ali veže katkad činjenice i sa stvarnog gledišta.²²

Kod sinoptičkog pitanja trebalo je svakako iznijeti glavne hipoteze.

Str. 193. Da je Pavao imao jaku tjelesnu konstrukciju, ne može se dokazati nijednim mjestom. Sam govori o slabom tijelu svojem (Gal. 4, 13.). Ne možemo pristati, da je Pavao imao »padajuću bolest«. Epileptičar ne bi mogao podnijeti tolike napore na velikim misijonarskim putovanjima.

Dr. Franjo Zagoda.

Nadbiskup dr. Ivan Šarić: Za Katoličku Akciju. Sarajevo 1916. str. 29. Cijena Din 3.—.

Prva je knjižica sarajevskog nadbiskupa dra. Šarića o K. A., koju je izdao pred godinu dana, doživjela taj uspjeh, da je danas njegova koncepcija K. pokreta i K. Akcije općenito prihvaćena u glavnim crtama. Sada dolazi praktično provodenie ovih općih načela i o tomu govori ova druga knjižica sasvim jasno i otvoreno osvjetljujući sva praktična pitanja, koja su u tom pravcu izbila na površinu. Da stane na put nekim šaputanjima nadbiskup izriječom izjavljuje, da nas ne treba da vodi ni talijanski ni njemački tip, nego smjernice i napuci Sv. Oca (2). Nadbiskup govori o novom geslu Luči, a o pitanju, mogu li bogoslovi biti ućlanjeni u JKDil (kakva je danas) ističe, da će biskupi to pitanje rije-

²² Belsler: Einleitung 136 p.; Lunitzer: Kommentar zum Evangelium des heiligen Lukas, III. Auflage 1922. p. 23. Lagrange: Evangile selon saint Luc. p. 6. Paris. Lecoffre 1921.

šiti u zajednici sa Sv. Stolicom (9). Od velikog je značenja, što nadbiskup iznosi doslovce zaključak biskupske konferencije od oktobra 1925.: Ima se osnovati Savez Organizacija Katoličke Akcije SHS sa sjedištem u Zagrebu. Članovi toga saveza jesu diecezanski odbori i svaka dieceza ima župske odbore. Posebni će odbor sastaviti pravila ovih organizacija. Ta će se pravila dostaviti svim biskupima, da dadu svoje mišljenje, a onda se ta pravila zajedno s primjedbama Episkopata imadu iznijeti pred uži odbor Episkopata. Tim je zaključkom našeg Episkopata zapravo sve riješeno u smislu direktiva Sv. Stolice, samo ne znamo, gdje su one bariere, i tko ih postavlja, da se sprečava provođenje odredaba cjelokupnog episkopata. Predsjednikom SKA imade biti svjetovnjak, a ne biskup ni svećenik (18). Knjižica je pisana apostolskom iskrenošću, revnošću i ljubavlju. To je jasna riječ biskupa, koji tumači i iznosi odredbe Sv. Stolice i cjelokupnog našeg episkopata i vrlo je dobro upućen u sve probleme KA uopće i kod nas napose.

Dr. D. K.

S. M.: Dr. Josip Lang. pomoćni biskup zagrebački 1875.—1924. Zagreb 1925., knjige katoličkog života V., izdaje dr. Stjepan Markulin, str. 95., 19 slika, cijena Din 40.—.

Jedan se odlični katolički svjetovnjak prihvatio teškog posla, da prvi opširnije prikaže život i rad biskupa Langa. Učinio je to na osnovu potankog studija već štampanih pojedinih podataka, biskupovih članaka i radova, kao i podataka, što ih je primio od najbliže okoline biskupove. Knjiga je pisana mirno i objektivno, s velikom ljubavlju i poštivanjem, kako ga je i zaslužio biskup

Lang; s razumijevanjem i biskupove ličnosti i njegovog velikog pastirskog rada, pa i onog skromnog i najskromnijeg, što ga je i biskup Lang najviše cijenio. Oprema je knjige odlična, pa je izdavač i time htio odati poštu skromnoj, ali otmenoj pokojnikovoj duši.

Dr. D. Kniewald.

1. **Dr. Bernhard Poschmann: Grundlagen und Geisteshaltung der katholischen Frömmigkeit.** Der katholische Gedanke, XV. Oratoriums-Verlag, Köln-München-Wien, 1925., str. 150., vezano Gm. 3.50.

2. **Alphons Gratry: Die Quellen.** erster Teil, Ratschläge für die Ausbildung des Geistes, neue Übersetzung nach der XV. Auflage 1920. mit Vorrede, Anmerkungen, Verzeichnissen, herausgegeben von Emil Scheller dr. Med. et Phil., Oratoriums-Verlag, Köln-München-Wien 1925., str. 256, vezano Gm. 5.50. Der katholische Gedanke XIV.

1. U zbirci »Der katholische Gedanke« koju ćemo nastojati u »Bogoslovskoj smotri« prikazati u cjelini, izdao je savez katoličkih akademičara za njegovanje katoličkog svjetovnog naziranja kao XV. svježak Poschmannovu raspravu o osnovima i duhu katoličke pobožnosti. Sasvim ispravno crta pisac katoličku pobožnost kao jedan teocentrični pojav, bogoslužje, odnos čovjeka prema Bogu, a tek drugotno kao odnos i Boga prema čovjeku. Korektno je, a ujedno i sasvim moderno prikazana važnost Kristova i važnost Kristove Crkve u katoličkoj pobožnosti. Duh se katoličke pobožnosti sastoji u tri bogoslovske kreposti: vjeri, ufanju i ljubavi. To je moderno duhovno čitanje za modernog izobraženog katolika, koji će čitajući tu knjigu osjetiti, da je najviše uzdignut